

Archieven in een wereld van data

ALFOOSDUURENDE ALMANACH

DE MAAND. DE

January. 51 DATUMS.
DAGEN

ZONDAG	2 9 10 23 30
MAANDAG	3 10 17 24 31
DINGSDAG	4 11 18 25
WOENSDAG	5 12 19 26
DONDERDAG	6 13 20 27
VRIJDAG	7 14 21 28
SATURDAG	1 8 15 22 29

HET GEBOUW DER MAATSCHAPPY FELIX MERITIS

CALENDRIER PERPETUEL

LES MOIS. LES

April. 30 DATES.
JOURS.

DIMANCHE	4 11 18 25
LUNDI	5 12 19 26
MARDI	6 13 20 27
MERCREDI	7 14 21 28
JEUDI	1 8 15 22 29
VENEREDI	2 9 16 23 30
SAMEDI	3 10 17 24 31

OP DE TYD.

Nooit schuldte in't ingesandtheit
Een grooter schat voor 't oog,
Dan hy verliest die tyd verloost
Of die ze onnut ontvloog.

DE TYD SPREEKT,
SLAAP NIET TE LANG,
VERKWIST MY NIET,
DAN DOET GE HET GEEN,
UW Plicht gebied.

SALOMONS-BEDE

't Verhaad waardeerde Salomon,
't Hooget daar hy om hiden las
Gelukkig die dit ook no vat;
En wysheid agt syn grootste schat

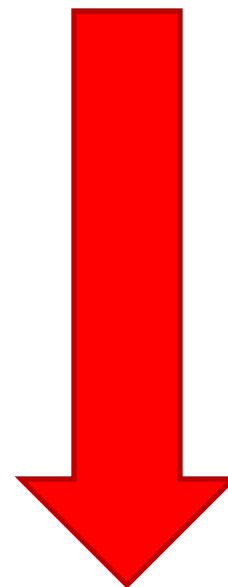
Doel archieven

- Gebruiker kan 24 uur per dag overal ter wereld eenvoudig informatie vinden
- Ongeacht waar die informatie zich bevindt

De digitale keten

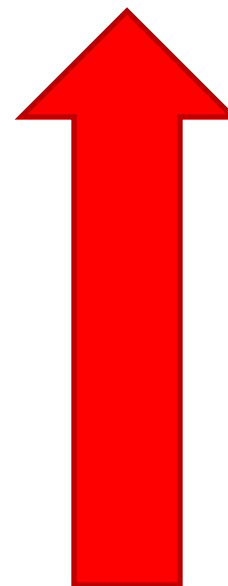
- Creatie
- Werkprocessen/zaken
XX
- Overbrenging data naar e-depot
- Metadata naar collectiebeheersysteem
- Beschikbaarstelling aan gebruiker

De digitale keten

- Creatie
- Werkprocessen/zaken
- XX
- Overbrenging data naar e-depot
- Metadata naar collectiebeheersysteem
- Beschikbaarstelling aan gebruiker

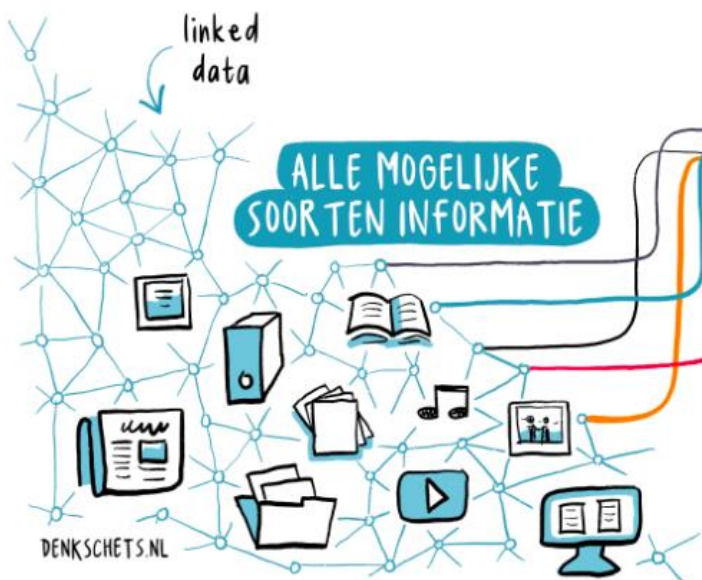
De gebruiker (1): wie?

- Roept u maar!

✘ Iedereen is een gebruiker

HET ARCHIEF ALS NUTSVOORZIENING van centrale naar verdeelstation

De gebruiker (2): wat wil de gebruiker?

- Roept u maar!

1. Hulp bij bepalen zoektermen

2. Feedback op zoekvraag

0 resultaten

Sorteer op

Relevantie

3. Doorverwijzen naar buiten instelling

4. Alles bij elkaar op één plek

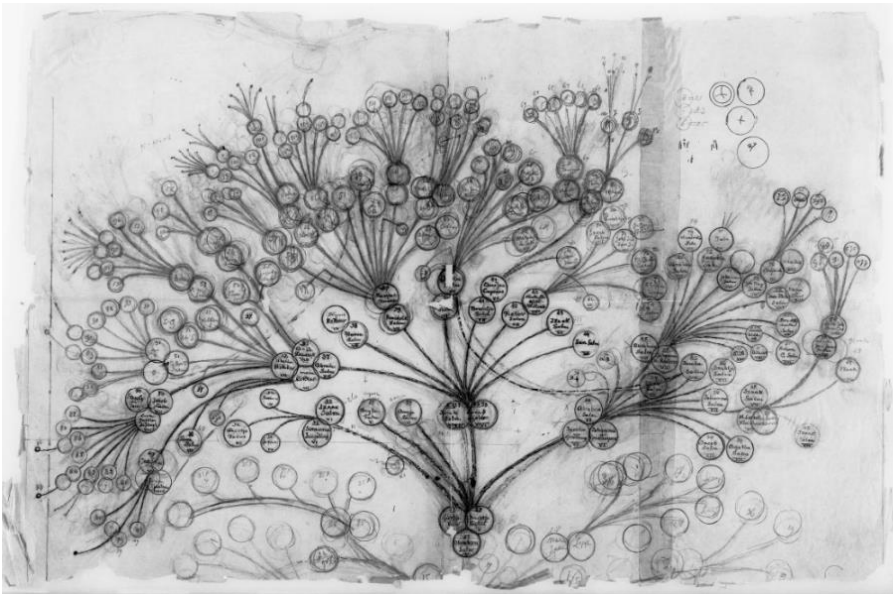

5. Directe toegang, geen omwegen

6. Toegang via context, zoals persoon en locatie

Raadpleegomgeving

- Heldere structuur
- Geen jargon
- Intuïtief zoeken
- Doorverwezen worden
- Begrijpelijk datamodel -> filters

Collectiebeheersysteem: datamodel

- Metadata is essentieel
- Gestandaardiseerd
- Verbonden
- Analoog, gedigitaliseerd en digitaal geboren
- Hebben we dat al?

59	Archief van de Maatschappij van Verdiensten onder de Zinspreuk Felix Meritis	1777-1889
1	Archief van het Gemeente Bestuur	
1.1	Stukken van algemene aard	1777-1889
1-4	Notulen van de Algemene Vergaderingen	
1.1.1	Vóór 1835	
5-9	Notulen van de Vergaderingen van Commissarissen	1777-1835
10	Index op de notulen van de Vergaderingen van Commissarissen van 1795-1835	1795-1835
11-16	Bijlagen bij de notulen van de Vergaderingen van Commissarissen	1778-1835
17-20	Notulen van de Verenigde Vergaderingen	1787-1835
21	Notulen van de Verenigde Vergaderingen en de Triple Vergaderingen. Klad	1819-1835
22	Notulen van de Verenigde Vergaderingen en de Triple Vergaderingen. Concept	1825-1834
23-24	Bijlagen bij de notulen van de Verenigde Vergaderingen	1795-1835
25-30	Notulen van de vergaderingen van de Kamer van Thesauriers	1780-1835
31	Notulen van de Triple Vergaderingen. Met klapper	1794-1835
32	Index op de notulen van de vergaderingen van de verschillende besturen. Met trefwoordenlijst	1777-1835
1.1.2	Na 1835	
33-35	Notulen van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur	1835-1889
36-37	Notulen van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Klad	1835-1877
38-45	Bijlagen bij de notulen van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Met inhoudsopgave tot 1845	1835-1887
46-47	Notulen van de vergaderingen van het Administratief Bestuur	1835-1882
48	Ingekomen en minuten van uitgaande stukken	1824-1889
49	Register van uitgaande brieven van het Algemeen en Administratief Bestuur	1835-1875
50-55	Convocaties voor het bijwonen van vergaderingen en concerten. Gedrukt	1820-1889
56	Jaarverslagen van de Maatschappij en van de afdelingen, met ledenlijsten. Gedrukt	1872-1887
1.2	Stukken betreffende bijzondere onderwerpen	
1.2.1	Oprichting en liquidatie	
57	Stukken betreffende de oprichting en ontstaansgeschiedenis van de Maatschappij. Met klapper	1777-1780
58	Rapport van de Commissie Rahusen inzake de levensvatbaarheid van de Maatschappij. Gedrukt. In tweevoud	1887 (c)
59	Proces-verbaal van de liquidatie van de Maatschappij opgemaakt door notaris J. Evenblij	1889
60	Affiche van de openbare veiling van het gebouw, veilingcatalogus van het meubilair en toegangsbewijs voor de veiling	1889
61	Stukken betreffende de overdracht van de schilderijen en tekeningen, de bibliotheek, de instrumenten, het archief, de beelden en enig meubilair aan diverse instanties en de veil...	1889
1.2.2	Organisatie	
1.2.2.1	Wetten	
62-68	Wetten van de Maatschappij. Met klappers. Gedrukt	1777-1872
69	Wetten van de Maatschappij, 1810, met reglement voor natuurkundig onderwijs, bepalingen voor het departement tekenkunde, reglement voor de lezing van journalen en tijdschriften, bepali...	1810 (c)
70	Duplicaten van de wetten, 1777, 1789, 1793, 1824, 1851, 1853, 1872	1777-1872
71	Concept-wetten en wijzigingen	1824-1881
72-74	Stukken betreffende wetsveranderingen	1791-1850
75	Wetten van het Departement Muziek, bestemd voor de Commissarissen, 1809, en de thesauriers, 1830. Gedrukt	
76	Reglementen van orde voor de Kamer van Thesauriers, 1825, en het Verenigd College, 1807. Reglement voor het Algemeen Bestuur, 1836, 1850, 1874. Reglementen voor de afzonderlijke ...	
77	Instructie voor de thesauriers, 1793, en de bode, 1849	
1.2.2.2	Bestuur	
78	Lijsten van bestuursleden	1777-1886
78A	Felix Meritis, Keizersgracht 324. Lijst van bestuursleden in het dienstjaar 1885-1886. Techniek: potlood, pen in bruin en zwart.	1885
79	Fotoalbum van bestuursleden	1850 (c)

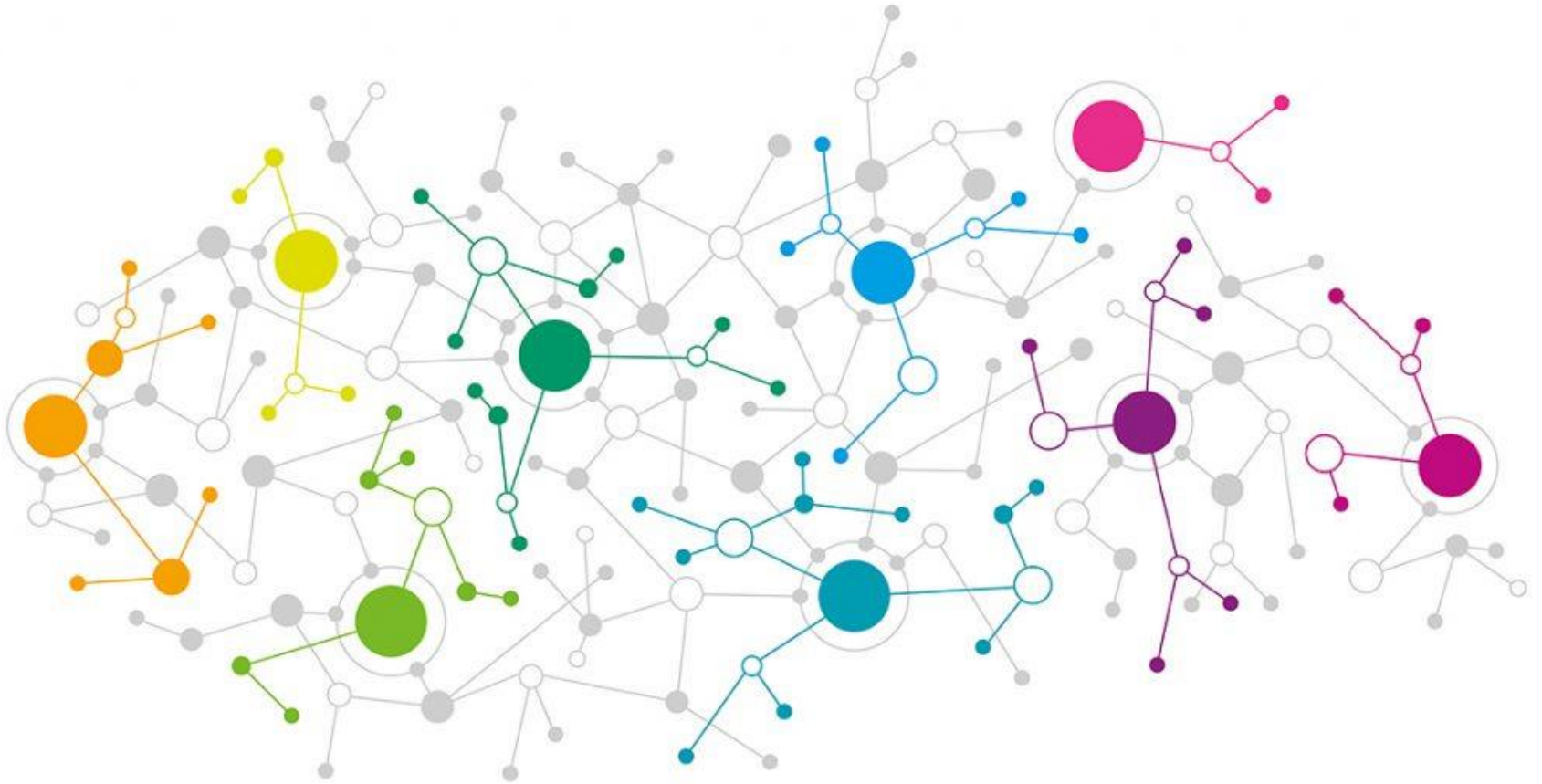
ISAD(G)

- Internationale standaard voor archiefbeschrijving
- Multilevel / hierarchisch
- EAD voor online publiceren

XXX

XXX

Records in Contexts

- Nieuwe beschrijvingsstandaard voor archief
- International Council on Archives
- Opvolger ISAD(G), ISAAR (CPF), ISDF en ISDIAH
- Relatie ISO 25489
- Sinds 2016
- Linked Data gebaseerd

Wat is Linked Data?

Wikipedia: Linked Data zijn gestructureerde gegevens (data) die gelinkt zijn aan andere gegevens en daardoor beter bruikbaar zijn in semantische queries

Triples

1. Use URIs as names for things
2. Use HTTP URIs so that people can look up those names.
3. When someone looks up a URI, provide useful information.
4. Include links to other URIs. so that they can discover more things.

Query X Query 1 X +

http://data.alegoria-project.fr/sparql/

```
1 PREFIX rdfs: <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#>
2 PREFIX rdf: <http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#>
3 PREFIX rico: <https://www.ica.org/standards/RiC/ontology#>
4
5 SELECT ?regionLabel WHERE {
6   ?region <http://rdf.insee.fr/def/geo#codeRegion> "27" ;
7     rdfs:label ?regionLabel .
8 }
```

RDF

Linked Data

Wikipedia: Linked Data zijn gegevens (data) die o...
gegevens en daard...
semantische que...

Triples

Use URIs for things
Use HTTP URIs so people can find those names.
When someone looks up a URI, they find useful information.
Use links to other URIs so you can discover more things.

Query X Query 1 X +

<http://data.alegoria-project.fr/sparql/>

```
1 PREFIX rdfs: <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#>
2 PREFIX rdf: <http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#>
3 PREFIX rico: <https://www.ica.org/standards/RiC/ontology#>
4
5 SELECT ?regionLabel WHERE {
6   ?region <http://rdf.insee.fr/def/geo#codeRegion> "27" ;
7     rdfs:label ?regionLabel .
8 }
```

RDF

Induiken in Linked Data-techniek? Lees het rapport!

Linked Data

Wikipedia: Linked Data zijn gestructureerde gegevens (data) die gelinkt zijn aan andere gegevens en daardoor beter bruikbaar zijn in semantische queries

Triples

1. Use URIs as names for things
2. Use HTTP URIs so that people can look up those names.
3. When someone looks up a URI, provide useful information.
4. Include links to other URIs. so that they can discover more things.


```

Query X Query 1 X +
http://data.alegoria-project.fr/isparq/
1. PREFIX rdfs: <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#>
2. PREFIX rdf: <http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#>
3. PREFIX rfc0: <https://www.sca.org/standards/RIC/ontology#>
4.
5. SELECT ?regionLabel WHERE {
6. ?region <http://rdf.insee.fr/def/geo#codeRegion> "27" ;
7. rdfs:label ?regionLabel .
8. }

```

RDF

Linked Data
Perspectieven op beschrijving en gebruik
Achtergrond, kansen, uitdagingen en actie!

December 2022
Merel Geerlings

Linked Data: techniek om informatie te verbinden

The scan or digital born file
can be linked

One record can be part of
two different aggregations

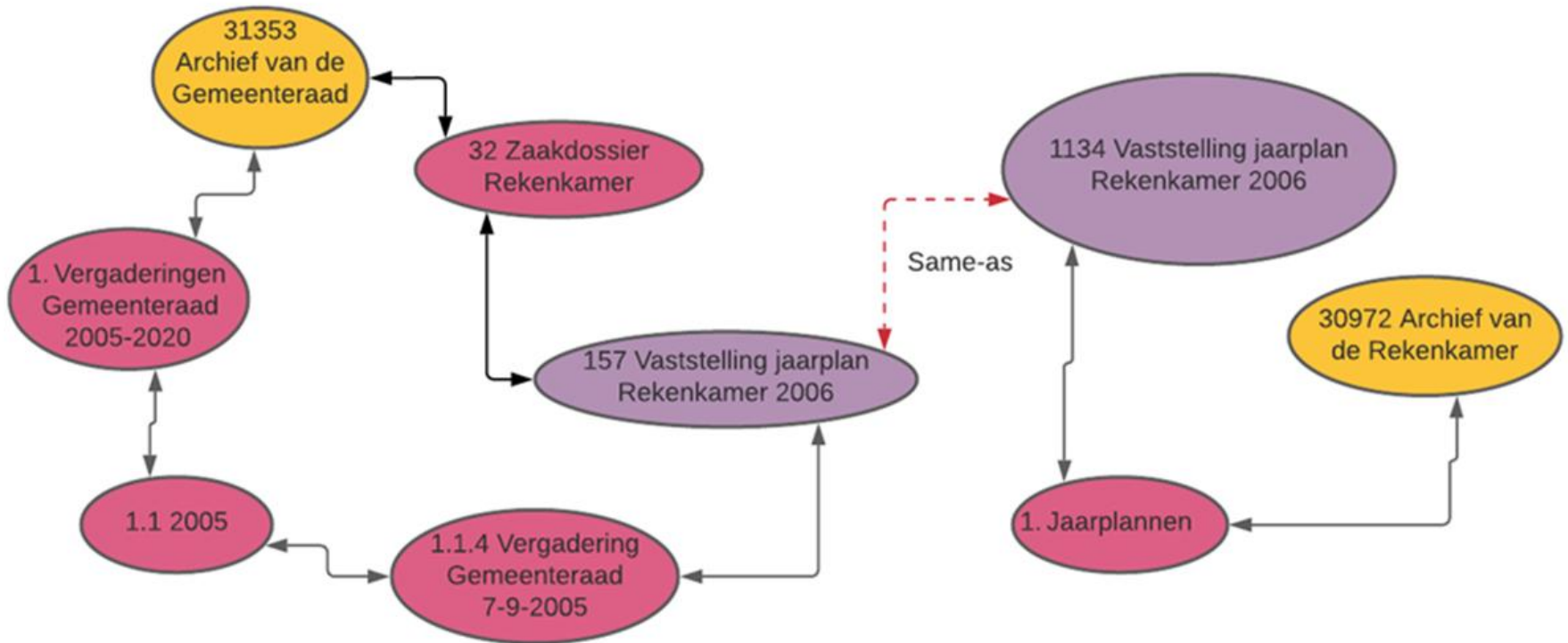

Records in Contexts

A record is related to standardized
agents and locations

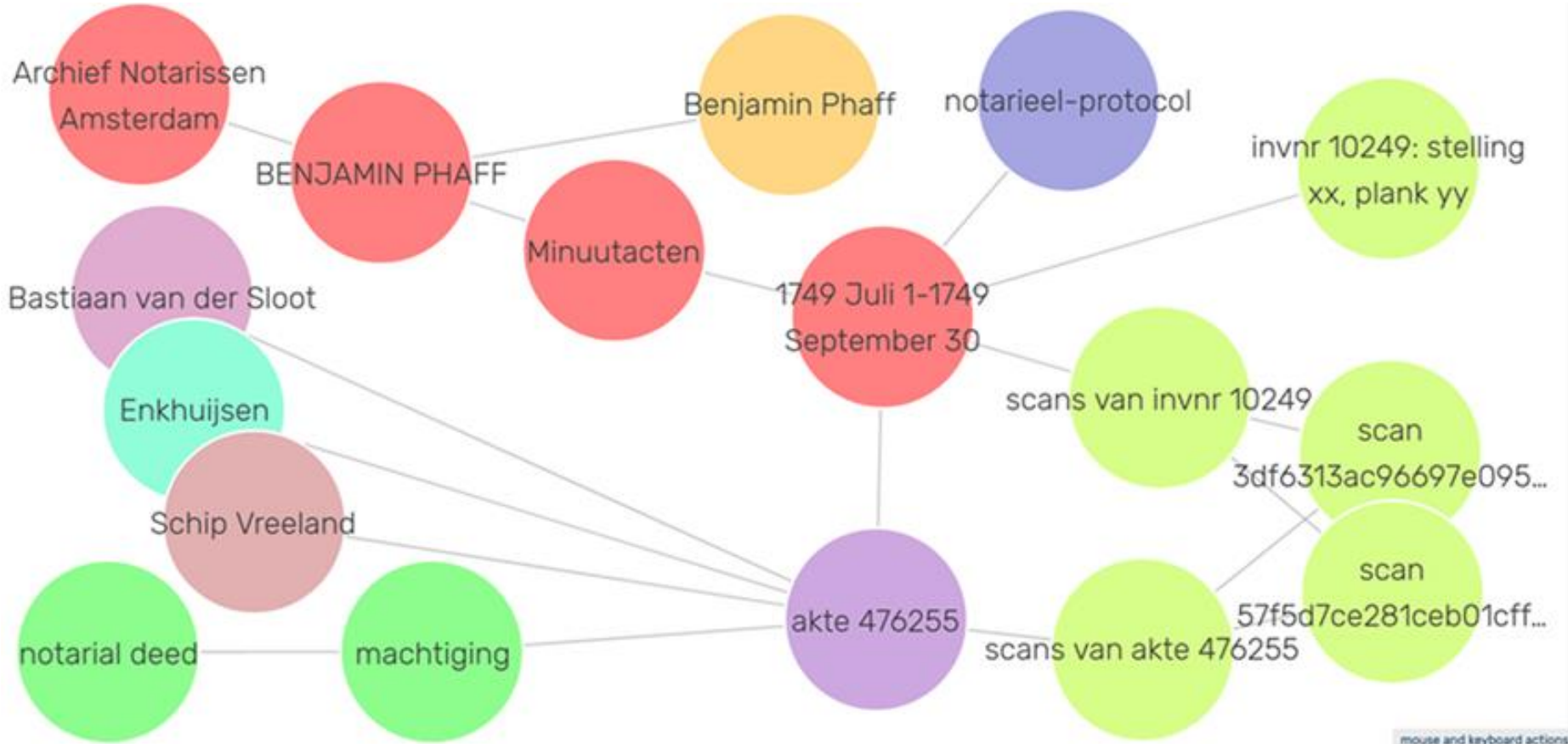
Een stuk (analoog of digitaal geboren)
kan onderdeel zijn van meerdere
aggregaties

Nieuw: Record vs Instantiation

- Record
 - Inhoudelijke beschrijving van een stuk
- Instantiation: beschrijving van de drager
 - Materiaal
 - Aantal pagina's
 - Omvang, vb aantal bladzijden, hoeveel gb
 - Schade

Een record is gerelateerd aan gestandaardiseerde contextentiteiten

- Persoon
- Organisatie
- Locatie

Kattenburgertussenstraat 6

BS 4-150		Overleden op 27 Jan 40	3. Gesl.
Decker--		1. 3 Juli 1862	Winkelier in kaas melklijter(n)
Hendrik--		1. 1862	Amsterd.
Hendrik--		1. 1862	Ned
van Staden, Cornelia--			
Bakkers, Christina Johanna		1. 27 Jan 64	1. 21 Mrt 01 door 0 =
Wakker, Anna		1. 22 Mrt 73	1. 10 Aug 04
Wasp, Asd		1. 10 Aug 04	1. 24 Mrt 21 door 0 =

1862

Persoonskaart

Hendrik Decker

6922
DIENST MARKTWEZEN.
Decker
0-7-1862
Kattenburgertussenstr. 6
gransfontplaten
Waterlooplein
Gedurende Spaandag van Heeren Knijff
Datum uitreiking legitimatiebewijs 1-0 AUG-1931

1931

Marktvergunning

Waterlooplein

Verdwenen straten

Kattenburgertussenstraat

Locatiepunten

Kattenburger
tussenstraat 6

Kattenburger
tussenstraat

Kattenburger
tussenstraat

Kattenburger
tussenstraat

Kattenburger
tussenstraat 6

Kattenburgertussenstraat 6

1965

Slooptekening

1907

Adresboek

Knijf (M. C.) Kattenburgertussenstraat, 6.

Ooijkaas (M.) Kattenburgertussenstraat, 6.

1893

Bouwtekening

1956

Foto

2D

Records in Contexts: onthouden

- Nieuwe internationale beschrijvingsstandaard voor archief
- Linked Data gebaseerd
- Records in ContextS

Maar hoe krijgt een archief metadata binnen?

Metadata standaarden

- Uitwisselstandaarden
 - TMLO
 - MDTO
- Records in Contexts
- Wel mappen: informatieverlies?

Metadata kwaliteit

- Wel een veld
- Maar onjuist gebruikt
- Belang informatiebeheer

De steekproef van X bevat 351.091 documenten, verdeeld over 50 documentsoorten. De top 10 is als volgt:

Documenttype X	Aantal keer toegekend	Redactionele vorm NEN 2084
Algemene documenten automatisch	200342	
Bijstandsrapportages	42349	Rapportage
Bijstandsdocumenten automatisch	21517	
Bijstandsbrieven	17852	Brief
Invordering Documenten automatisch	16864	
Voorzeningen Rapportages	12149	Rapportage
Voorzeningen Documenten automatisch	8710	
Tozo Documenten automatisch	6055	
Voorzeningen Beschikkingen	4819	Beschikking
Bijstandsbeschikkingen	4560	Beschikking

Niet alle documentsoorten zijn dus te mappen naar NEN 2084, omdat de omschrijving geen redactionele vorm bevat. In totaal:

- 36 documentsoorten bevatten een redactionele vorm, die zijn aan 95.697 documenten toegekend
- 14 documentsoorten hebben geen redactionele vorm, die zijn aan 255.394 documenten verbonden

Metadata standaardiseren

- Zoals geografie: BAG

Wat is de BAG	Zoeken op de kaart
De BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) bevat de officiële gegevens van alle adressen en gebouwen in Nederland, zoals bouwjaar, oppervlakte, gebruiksdoel en locatie op de kaart. Gemeenten zijn bronhouders van de BAG. Zij zijn verantwoordelijk voor het opnemen van de gegevens in de BAG en voor de kwaliteit ervan. De gegevens over adressen en gebouwen stellen zij centraal beschikbaar via de Landelijke Voorziening BAG (LV BAG). Het Kadaster stelt gegevens vanuit de LV BAG op verschillende manieren beschikbaar, waaronder via de BAG Viewer. Met de BAG Viewer kunt u gegevens uit de LV BAG online opzoeken en bekijken.	A map of the Netherlands showing major cities and the IJsselmeer lake. The map is color-coded with yellow for land, blue for water, and green for parks or forests. Major cities labeled include Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Eindhoven, and many others.
Lees meer over de BAG	Ga naar zoeken op de kaart

Metadata: mag zeker ook specifiek!

- Zoeken
- Context
- Eventueel terugleveren aan vormer via API

Specifieke kenmerken

Kenmerk

Type Kenmerk bedrijfsactiviteit 1/1 Q

Kenmerk Funderingsonderzoek

Type Kenmerk bedrijfsactiviteit 1/1 Q

Kenmerk Inspectie

Metadata: archiveren bij design

- Aan tafel met archiefdienst om datamodellen af te stemmen
- Gemeenschappelijk gebruik terminologiebronnen
- Overbrenging snel en zonder informatieverlies

De digitale keten

- Creatie
- Werkprocessen/zaken
XX
- Overbrenging data naar e-depot
- Metadata naar collectiebeheersysteem
- Beschikbaarstelling aan gebruiker

